

ARENDonK, HOKKEN

Nota landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek:
Programma van maatregelen.

RAPPORT NR. 1304

Titel

Nota landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek Arendonk, Hokken:
Programma van maatregelen

Auteur(s)

Bart Van Eyck & Jeroen Verrijckt

Erkende archeoloog

2015/00053 - Jeroen Verrijckt

Projectnummer J. Verrijckt

2020-1120

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2023C232 (LBO)

2023D330 (PS)

Plaats en datum

Beerse, 17/05/2023

INHOUD

Inhoud.....	
1 Administratieve gegevens	3
2 Gemotiveerd advies	4
2.1 Aanleiding vooronderzoek.....	4
2.2 Resultaten vervolgonderzoeken.....	4
2.2.1 Landschappelijk bodemonderzoek	4
2.2.2 Proefsleuvenonderzoek.....	6
2.1 Impactbepaling van de geplande werken.....	8
2.2 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen.....	10
3 lijst met figuren.....	11
4 bibliografie	11

1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode J. Verrijckt		2020-1120
Projectcode Onroerend Erfgoed		2023C232 (LBO), 2023D330 (PS)
Locatie	Provincie	Antwerpen
	Gemeente	Arendonk
	Straat	Hokken
Kadastrale gegevens	Gemeente	Arendonk
	Afdeling	1
	Sectie	A
	Percelen	1222M; 1221E; 1210V (noordoostelijk gedeelte); 1210W (noordoostelijk gedeelte); 1210M2 (noordoostelijk gedeelte); 1205C4 (noordwestelijk gedeelte)
Coördinaten	Noordoost	X: 5.09255,51.32787 Y: 200451.031,224475.405
	Noordwest	X: 5.09188,51.32704 Y: 200405.427,224382.836
	Zuidoost	X: 5.09226,51.32672 Y: 200431.802,224347.442
	Zuidwest	X: 5.09301,51.32693 Y: 200484.383,224371.095
Oppervlakte plangebied		5.862 m ²
Oppervlakte bodemingreep		2.943 m ²
Erkend Archeoloog		2015/00053 Jeroen Verrijckt

2 GEMOTIVEERD ADVIES

2.1 Aanleiding vooronderzoek

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota Adriaansen, J. en Verrijckt, J. 2020. Arendonk, Hokken met ID 14753 en projectcode 2020D120. Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de omgevingsvergunning voor de realisatie van een nieuwbouwproject aan de Hokken te Arendonk. Meer informatie over de aanleiding van het vooronderzoek is terug te vinden in het verslag van resultaten.

2.2 Resultaten vervolgonderzoeken

2.2.1 Landschappelijk bodemonderzoek

Op maandag 20 maart 2023 werd op de terreinen langsheen de Hokken te Arendonk een landschappelijk booronderzoek uitgevoerd. In totaal werden verspreid over het terrein 5 boringen gezet. Over het gehele terrein kon een AC-bodemprofiel worden aangetroffen. De geel, beige tot licht grijze C-horizont (moderbodem) kwam daarbij tussen de 40 à 80 cm onder het maaiveld voor. De verwachte podzolbodem, zoals weergegeven in de archeologienota, kon echter niet worden aangetroffen. Met die reden kan de vooropgestelde hoge archeologische verwachting voor het aantreffen van een in situ bewaarde steentijd artefactsite dan ook eerder laag worden ingeschat. De hoge archeologische verwachting voor het aantreffen van een sporensite vanaf het neolithicum blijft echter wel bestaan.

De geplande werkzaamheden voorzien de bouw van 21 nieuwbouwwoningen, waarvan een deel wordt voorzien van een ondergrondse parking. De exacte diepte waarop de ondergrondse parkeergarage wordt uitgegraven is tot op heden ongekend. De exacte methode- en diepte waarop de overige woningen wordt gefundeerd, is eveneens ongekend. Algemeen kan van een funderingsdiepte van minimaal 80 cm (vorstvrije zone) worden uitgegaan. In de buitenruimte wordt een verharde weg aangelegd. De exacte oppervlakte en opbouw van deze weg is eveneens ongekend. Echter kan van een opbouw van ca. 50 cm worden uitgegaan.

Rekening houdende met een archeologische buffer van minimaal 30 cm tussen de geplande werkzaamheden en het archeologisch niveau, kan geconcludeerd worden dat eventueel aanwezige archeologische waarden bij de geplande werkzaamheden onherroepelijk vernietigd zullen worden. Hierdoor is een behoud in situ onmogelijk.

Om de aan- of afwezigheid van een archeologische sporensite nagegaan, is verder archeologisch onderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk.

Figuur 1: Syntheseplan uitgevoerde landschappelijke boringen

2.2.2 Proefsleuvenonderzoek

Op maandag 15 mei 2023 werd het proefsleuvenonderzoek uitgevoerd aan de Hokken te Arendonk. Tijdens het proefsleuvenonderzoek kon over het gehele terrein een AC-bodemprofiel worden aangetroffen. Het archeologisch niveau kwam daarbij meteen onder de bouwvoor voor. Dit op een diepte tussen de 50 à 100 cm beneden het huidige maaiveld.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen. Verspreid over het terrein werden echter wel verscheidene recente bodemverstoringen aangetroffen. Het zwaartepunt van deze bodemverstoringen situeert zich binnen het noordelijke en oostelijke deel van het plangebied. In de overige delen van het plangebied bleek de bodem eerder sporadisch verstoord te zijn door (afval-)kuilen, etc.

Op basis van de resultaten uit het proefsleuvenonderzoek kan geconcludeerd worden dat er binnen het plangebied geen archeologische site aanwezig is. Met die reden kent het plangebied dan ook een laag potentieel tot het bekomen van grootschalige kenniswinst.

J. Verrijckt archeologie en advies adviseert dan ook een vrijgave van het gehele plangebied.

2.1 Impactbepaling van de geplande werken

De opdrachtgever plant op het terrein een nieuwbouwproject voor woningen met een ondergrondse garage. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

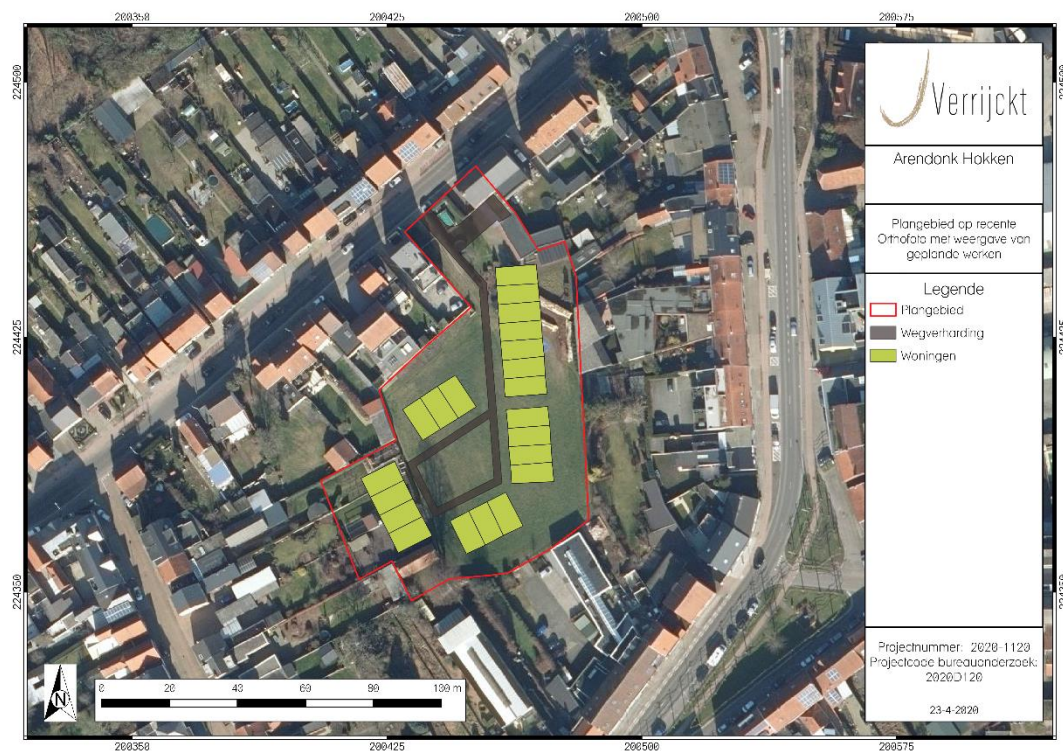
Er worden 21 woningen met infrastructuur gepland, een ondergrondse parkeergarage en wegverharding. De bovengrondse bebouwde oppervlakte zal 2.943 m² bedragen en de ondergrondse kelder beperkt zich tot 1.104 m². Bij de wegverharding zal de bodemingreep zich beperken tot maximaal 50 cm onder het maaiveld. Door de bouw van de woningen en ondergrondse parkeergarage, zal de bodem in een groot deel van het terrein worden verstoord.

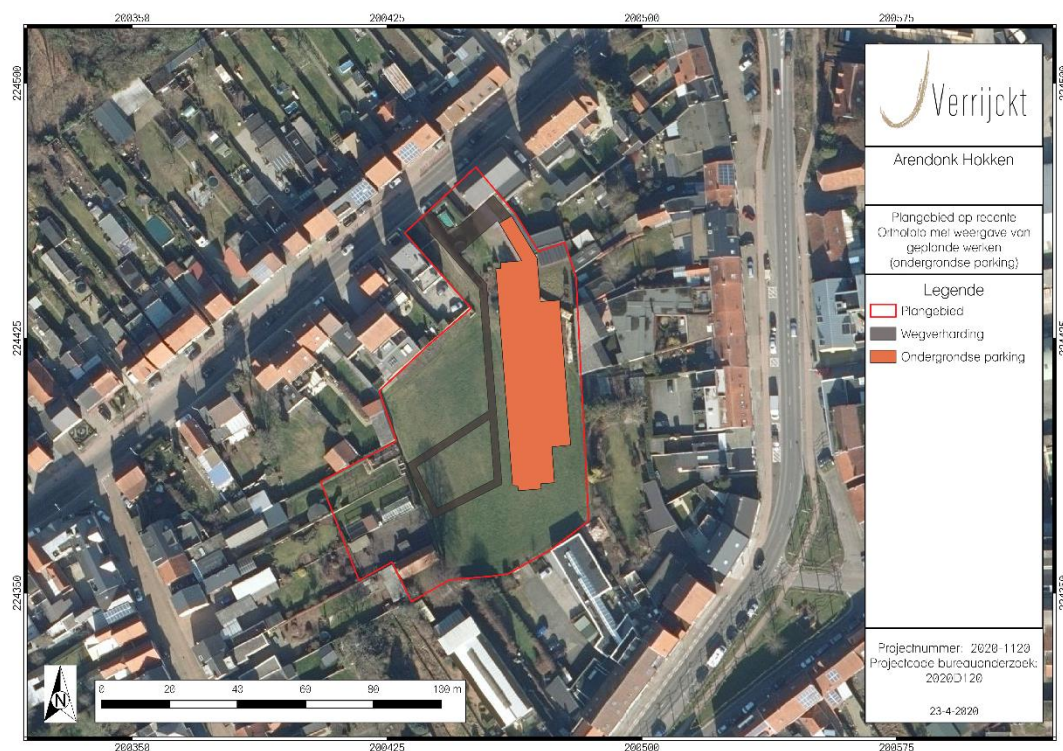
Figuur 3: Inplantingsplan geplande werken¹ op recente orthofoto²

¹ Plan aangeleverd door opdrachtgever

² AGIV 2023e

Figuur 4: Plangebied met weergave toekomstige inplanting van gebouwen en wegverharding op recente orthofoto³

Figuur 5: Plangebied met weergave toekomstige inplanting van de ondergrondse parkeergarage op recente orthofoto⁴

³ AGIV 2023e

⁴ AGIV 2023e

2.2 Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Tijdens het proefsleuvenonderzoek aan de Hokken te Arendonk werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen. Hierdoor kan de vooropgestelde hoge archeologische verwachting dan ook herleid worden naar eerder laag. Met die reden kent het plangebied dan ook weinig potentieel tot het behalen van degelijke kenniswinst.

Er wordt een advies gegeven om de terreinen vrij te geven.

De resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek binnen deze nota bleken voldoende om het ontbreken van potentieel op kennisvermeerderingen bij verder archeologisch onderzoek te staven. Volgens artikel 5.2. van de Code van Goede Praktijk is verder vooronderzoek dan ook niet aangewezen. De archeologienota kan, conform de Code van Goede Praktijk, als volledig beschouwd worden.

Indien tijdens de werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht. Deze bepalingen zijn terug te vinden in artikel 5.4.1 van het Onroerendergoeddecreet. Eventuele toevalsvondsten dienen binnen drie dagen na ontdekking gemeld te worden bij Onroerend Erfgoed.

3 LIJST MET FIGUREN

Figuur 1: Synthesepan uitgevoerde landschappelijke boringen	5
Figuur 2: Allesporenkaart proefsleuven.....	7
Figuur 3: Inplantingsplan geplande werken op recente orthofoto	8
Figuur 4: Plangebied met weergave toekomstige inplanting van gebouwen en wegverharding op recente orthofoto	9
Figuur 5: Plangebied met weergave toekomstige inplanting van de ondergrondse parkeergarage op recente orthofoto	9

4 BIBLIOGRAFIE

- BORSBOOM, A. & VERHAGEN, P. 2012. *KNA Leidraad Inventariserend Veldonderzoek Deel: Proefsleuvenonderzoek (IVO-P)*. SIKB
- HANECA, K., DEBRUYNE, S., VANHOUTTE, S., & ERVYNCK, A. 2016. Archeologische vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie, Onderzoeksrapporten agentschap Onroerend Erfgoed 48.
- TOL, A. J., VERHAGEN, P. & VERBRUGGEN, M. 2012. *Leidraad inventariserend veldonderzoek. Deel: karterend booronderzoek*, KNA-leidraden, Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, Gouda.
- VAN GILS, M. & MEYLEMANS, E. 2019. *Prospecteren naar steentijd artefactensites – versie 1*, agentschap Onroerend Erfgoed.
- Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0), 2019.